

Informace a bulletin České pediatrické společnosti číslo 7/2009

Zprávy o připravovaných akcích ČPS a dalších společností, další důležité zprávy.

Upozorňujeme naše členy na to, že akce ČPS event. jiné odborné akce jsou průběžně vyvěšovány na www.cpsjep.cz ve filu Kongresy, doškolování- v hlavním menu vlevo! Důvodem je především fakt, že v Bulletinu se oznámení o některých akcích objevuje poměrně pozdě, ať již z důvodu pozdního dodání informace od organizátorů nebo proto, že Bulletin nevychází každý měsíc. **Věnujte proto tomuto oznamování na naší webové stránce pozornost** a pravidelně si ji otevírejte, informace na webu je možno navěšovat průběžně a není třeba čekat na další číslo bulletinu, kde samozřejmě může být upřesnění a podrobnější zpráva o akci. Většina zdola uvedených akcí je inzerována na našem webu již delší dobu.

Diskuzní soustředění v dětské nefrologii v rámci IPVZ - 12.-13. listopadu

Hotel ILF Budějovické náměstí

Koná se tentokrát ve dnech 12.-13. listopadu na obvyklém místě v posluchárně na Budějovickém náměstí. Program se tvoří, můžete ještě obratem podat návrhy, ohlaste se pořadateli Dr. Kolskému, přihlášky ale už nyní možné na webu www.ipvz.cz, <http://www.ipvz.cz/> a najdete si katedru pediatrie. Kontakt Dr. Kolský :<alexander.kolsky@ftn.cz>, mobil 607 718 709.

XI. Hradecké pediatrické dny , 13.-14 listopadu 2009, kongresové centrum Aldis

Opakované upozornění: Téma: Recentní poznatky v prevenci, diagnostice a léčbě, připravena řada zajímavých kasuistik. Zvláštní sesterská sekce. Motto akce: **Co by měl praktický lékař pro děti a dorost vědět o.....** Aktivní účast a abstrakta- do 30.9.09, pasivní účast přihlášky do 31.10.09 Vše podrobně na www.nucleus.cz/aktuulni Akce/XI. Hradecké pediatrické dny

Dětská obezita v teorii a praxi, 20.- 21. listopadu 2009, Poděbrady,

Opakované upozornění- viz Bulletin č.6, pro opozdilce info na zdola uvedené webové stránce

Přihlášení na kongres: vyziva.spv@volny.cz Bližší informace: www.spolvyziva.cz

V. krajská pediatrická konference Středočeského kraje, 24. listopadu 2009

místo konání: budova Krajského úřadu SČ, Smíchov

Pořádá odbor zdravotnictví Krajského úřadu Středočeského kraje, konference je věnována problematice zdravotně sociální péče o děti a mládež ve Středočeském kraji. Pořádáno ve spolupráci s občanským sdružením Koordinace sociálně právní ochrany dítěte dne 24. listopadu 2009 v budově KÚ SČK. Informace: Lenka Michálková, DiS. odborný referent, Odbor zdravotnictví, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, tel.: 257 280 459 fax: 257 280 572 e-mail: michalkova@kr-s.cz, www.kr-stredocesky.cz<<http://www.kr-stredocesky.cz>>

7. Slovenský pediatrický kongres s mezinárodní účastí, 26. - 28. 11. 2009, Martin

Pořádá Slovenská pediatrická spoločnosť, Slovenská lekárska spoločnosť, prezident kongresu prof. MUDr. Peter Bánovčin, CSc. Zaslanie přihlášky k aktivnej účasti a abstraktu: **do 20. októbra 2009!** na e-mail: narodnykongres@gmail.com. Kontaktná osoba: MUDr. Miloš Jeseňák, PhD, mobil: 0903 273 531. Témata: Primárna pediatria, Pediatrická pneumológia, Spánková medicína, Pediatrická gastroenterológia, hepatológia a výživa, Pediatrická imunológia a alergológia - očkovanie I. II. Pediatrická Nefrológia, Urgentná a intenzívna medicína v pediatrii I. II., Pediatrická endokrinológia, diabetológia a vrodené metabolické poruchy I. a II., Novinky v pediatrii I. II. Ošetrovateľská starostlivosť. Súhrny prednášok a posterov budú publikované v časopise Česko-Slovenská Pediatrie, ktorú obdrží každý účastník pri registrácii. **Podrobná informace: <http://samedi.sk/kongres>** Jak známo, slovenští kolegové se vždy zúčastňují českých pediatrických sjezdů, prosíme proto naše pediatriy o účast na akci v Martině!

Lasery v medicíně 2009, 27. – 28. listopadu 2009, Brno

Interdisciplinární kongres – dermatologie, estetická medicína, fyzioterapie, chirurgie, oftalmologie, otorinolaryngologie, pediatrie, rehabilitace, stomatologie, všeobecné lékařství. **27. – 28. listopadu 2009. Místo konání: Brno, Hotel Continental** – Kounicova 6, 602 00 Brno, www.continentalbrno.cz, prezident kongresu: Doc. MUDr. Ladislav Horák, DrSc., *Kredity:* Česká lékařská komora 8 kreditů , Česká asociace sester, Unie fyzioterapeutů, *Kongresový sekretariát: CZECH-IN s.r.o.* Professional Event & Congress Organiser, 5. května 65, 140 21 Praha 4, Tel.: +420 261 174 301, fax: +420 261 174 307, E-mail: Ales.pejsar@czech-in.cz

XIII. konference Sekce gynekologie dětí a dospívajících SGPS a XLI konference Sekce ČGOPS, 29.-31. 10 2009 se v Senci (u Bratislavy)

Ve dnech 29.-31. 10 2009 se v Senci (u Bratislavy) koná XIII. konference Sekce gynekologie dětí a dospívajících Slovenské gyn. por. společnosti ve spolupráci se Sekcí gynekologie dětí a dospívajících České gynekologické a

porodnické společnosti ČLS JEP, pro níž je to již XLI konference Sekce gynekologie dětí a dospívajících ČGPS. Téma „Chyby a omyly v dětské gynekologii“ a „Varia“. Místo konání: Senec (u Bratislavy).

Kontaktní osoba je předsedkyně Slovenské Sekce DD Dr. Zuzana Nižňanská, PhD, na e-mailové adrese zuzanani@gmail.com. Detailní informace jsou na webových stránkách Sekce dětské gynekologie ČGPS www.detskagynekologie-cgps.cz a na slovenské adrese progress@progress.eu.sk. Prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc

Evidence Based Medicine and Child Nutrition, 3 December 2009, Florence, Italy

A scientific meeting focusing on children's nutrition. EBM is co-organized by the Cochrane Collaboration and the EPA-UNEPSA. Topics: Infant Feeding, WHO growth standards, Prevention of food allergy, Practical approach to prolonged artificial nutrition, Obesity. President of the meeting Prof. Armido Rubino (President Past of UNEPSA). Register now: www.epa-unepsa.org.

Důležitý meeting organizovaný UNEPSA-EPA ve spolupráci s Cochrane Child Health Field

Pokud si otevřete web UNEPSA-EPA můžete se registrovat za výhodných podmínek k odběru chovanovského žurnálu, viz sdělení v minulých bulletiních.

Zprávy z výboru ČPS:

Zápis schůze výboru ČPS dne 1.10.2009

Přítomni: Janda, Biolek, Gut, Houšťková, Hrdlička, Hrstková, Lebl, Mathonová, Pozler, Ryba, Smrčka, Wiedermann.

Hosté: Doc. Paclt (subkatedra dětské a dorostové psychiatrie IPVZ), prim. Koutek (dětská psychiatrická klinika FN Motol), prim. Hodková (dětská psychiatrická léčebna Opařany)

Kontrola zápisu z poslední schůze výboru ČPS v červnu 2009 – bez připomínek

Finální stav vzdělávacího programu v dětském lékařství – Doc. Houšťková sdělila, že lékaři, kteří byli do specializačního vzdělávání zařazeni **do 30.6.2009**, budou absolvovat současný vzdělávací program, tedy ten, který je vyvěšen na stránkách MZd a IPVZ (3 roky společný kmen + 2 roky specializační vzdělávání). Absolventi, kteří jsou zařazeni od 1.7.2009 budou absolvovat vzdělávací program s 2 letým společným kmenem + následnou 3 letou volnější strukturu, ve které mohou zohlednit zájem o budoucí zaměření. Definitivní verze tohoto vzdělávání by měla být uveřejněna na stránkách IPVZ během 2 měsíců. Z následného sdělení Doc. Houšťkové bude však dle IPVZ možné přejít i během přípravy na nový vzdělávací program, jen to bude třeba vyznačit do dokumentace školence. Pozitivní kurz zakončený testem po společném kmeni je na pozitivní termín již zcela naplněn, v jarním termínu se přepokládá uspořádání 2 kurzů, aby všem lékařům v přípravě bylo umožněno absolvování testu na konci kmene.

Vlastní atestační zkouška bude pro všechny uchazeče, kteří se ke zkoušce přihlásí po 1.7.2009 zpoplatněna, a to částkou 3 500 Kč první termín, 5 000 Kč první opravný termín a 7 000 Kč druhý opravný termín (netýká se tedy těch, kteří budou atestovat na podzim 2009). Doc. Houšťková dále upozornila, že se předpokládá vytvoření 12-ti měsíčního společného kmene pro chirurgické a interní obory, toto se ale netýká pediatrie. Pro pediatrie je však důležité vědět, že v rámci tohoto kmene bude i pediatrické vzdělávání, takže internisti, chirurgové a většina dalších oborů bude mít v rámci svého vzdělávání povinné pediatrické „kolečko“.

Vzdělávací program v dětské psychiatrii – Doc. Paclt ze subkatedry dětské psychiatrie představil vzdělávací program v dětské psychiatrii. Bude mít charakter certifikovaného kurzu, takže uchazeč bude muset mít specializační způsobilost (atestaci) buď z pediatrie nebo z psychiatrie. Délka vzdělávání po atestaci bude u psychiatrů 29 měsíců, u pediatriů 36 měsíců, je to dáno tím, že psychiatrům bude započítáno více praxe z dospělé psychiatrie, kterou absolvují v rámci přípravy k atestaci z dospělé psychiatrie. Tuto praxi si zájemci z řad pediatriů budou muset doplnit a proto je jejich příprava o něco delší. Nicméně, vzdělávací program je kompatibilní se vzděláváním v EU.

V současné době je v ČR celkem 140 dětských psychiatrů, z toho 100 působí v ambulantní péči. Mnoho z nich však působí v dětské psychiatrii jen na částečný úvazek, proto přepočteno na plné úvazky je dětských psychiatrů 71. Celkový počet dětských psychiatrických lůžek je 528, z toho 137 je lůžek pro akutní péči. Hlavním problémem dětské psychiatrie tak není nedostatečný počet lůžek, ale jejich nerovnoměrné regionální rozdělení, které je způsobeno zánikem některých stěžejních lůžek a také nedostatek lůžek v některých časových obdobích, které jsou pro dětskou psychiatrii kritická (začátek školního roku, předprázdninové období apod). Prim. Hodková sdělila, že léčebna v Opařanech je specializovaná dětská léčebna, která je schopna se postarat i o akutní pacienty a to během celého roku včetně vánočních svátků a letních prázdnin. Je tedy možné se na ně kdykoli obrátit (léčebna má velmi kvalitní internetovou prezentaci na www.dplopary.cz). Na druhé straně upozornila, že dětská psychiatrie potřebuje úzkou spolupráci s rodiči a proto je vhodné pokusit se nejdříve pro psychiatricky nemocné dítě zajistit hospitalizaci v okolí bydliště. Problémem může být i vzdálený převoz dítěte záchrannou službou. V tomto směru však podnikají pedopsychoiatrie kroky, aby transport zajišťovala záchranná služba v rámci sekundárních transportů. Další pracoviště dětské psychiatrie, které působí „non – stop“, i během svátků a prázdnin, je Dětská psychiatrická klinika FN Motol. Dalším problémem může být umístění agresivních adolescentů, pro jejichž hospitalizaci nemají vhodné podmínky ani pediatrická pracoviště, ani pracoviště dětské psychiatrie. Zde bývá vhodnější umístit tyto adolescenty na dospělá oddělení (PL Bohnice, PL Horní Bečkovice), která jsou vstřícné ke spolupráci. Adolescenty s návykovými problémy je možné po zvládnutí akutní intoxikace umístit na specializované pracoviště Nemocnice Sv. Karla Boromejského (dříve Pod Petřínem). Zásadním problémem dětské psychiatrie je její podfinancování zdravotními pojišťovnami, což vede kolegy k zaměření spíše na dospělou problematiku, i když mají kvalifikaci v pedopsychoiatrii. ČPS proto plně podporuje snahu dětských psychiatrů o narovnání těchto vztahů.

Pediatrický kongres 2010 – proběhne v termínu 19.5. - 22.5. 2010 v Olomouci. Zahájení bude 19.5. večer slavnostním koncertem a 20.5. ráno pak bude oficiální zahájení kongresu. T.č. je vytvořen předběžný program s přednáškami pozvaných řečníků. Termín přihlášek k aktivní účasti je 20. ledna 2010, více na www.solen.cz.

Výbor ČPS adresoval Ministerstvu zdravotnictví 2 dopisy ohledně problémů ve vzdělávání dětských sester a financování Zdravotního a očkovacího průkazu dítěte. Z odpovědi ministerstva vyplývá, že zástupci výboru ČPS budou přizváni k jednání o dané problematice.

Stanovisko ČPS – v současné době pracuje ČPS na vypracování stanovisek k následujícím problematickým okruhům: fluoridace vody - k problematice se nyní vyjádří pracovní skupina gastroenterologie a výživy ČPS

screeningu sluchu – ČPS screening podporuje, bude definován oficiální závěr, je třeba dořešit organizaci a financování screeningu, plavání a saunování dětí – stanovisko připraví Prof. Mihál, pobyt dětí v jeslích – zpracovává MUDr. Schnerberg a MUDr. Kukla, nová témata: vyjádření ke konzumaci „soft drinks“ v dětském věku, stanovisko k preimplantační diagnostice – zde je dle ČPS velmi nutné etické stanovisko, o spolupráci při řešení této problematiky bude požádán Prof. Goetz a Prof. Macek z Motola, Ústav biologie a lékařské genetiky 2.LF UK, kontraceptiva u nezletilých a tromboembolické komplikace (spolupráce MUDr. Hadačová, Prof. Hořejší).

Dle webových stránek České lékařské společnosti JEP došlo dne 24.6.2009 k založení České společnosti dětské pneumologie ČLS JEP. Není zatím zřejmý vztah mezi nově založenou společností a pracovní skupinou dětské pneumologie ČPS. O vysvětlení bude požádán Prof. Kopřiva, předseda sekce dětské pneumologie. Výbor ČPS vyjadřuje obavy nad dalším dělením pediatrické péče, které se může projevit zhoršenou organizací péče o dítě. Výbor ČPS nabízí úzkou formu spolupráce všem pracovním skupinám, budou osloveni předsedové pracovních skupin a je jim nabídnuta účast na schůzích výboru společnosti.

Ceny ČPS – Česká pediatrická společnost vypsala cenu o nejlepší monografii a o nejlepší článek v oboru pediatrie za rok 2008. V kategorii nejlepší monografie získala cenu monografie Lebl, Janda, Pohunek (pořadatelé) – Praktická pediatrie. Výše ceny je 20 000 Kč. V kategorii článku se nepřihlásil žádný autor a cena tak nemohla být udělena!

Výbor se rozhodl udělovat při příležitosti kongresů ČPS tzv. Brdlíkovu cenu – byla diskutována kritéria pro udělení ceny a také termín, od kdy bude udělena. Cena by měla být udělena na Českém pediatrickém kongresu 2010 v Olomouci v květnu 2010. Návrh kritérií bude rozeslán členům výboru k vyjádření, aby mohl vzniknout definitivní konsensus do konce tohoto roku. Je návrh udělovat ještě cenu za práce v badatelské pediatrii do 35 let a cenu v oblasti primární péče.

Termín příštího výboru ČPS byl stanoven na 19. listopad 2009, v případě potřeby by mohl být výbor ještě 22. října.

Smlouvy mezi ČPS a firmou Zentiva – smlouva bude uzavřena v rámci podpory Českého pediatrického kongresu 2010. Dále byl dohodnut dodatek ke smlouvě mezi ČPS a firmou Danone.

Certifikované kurzy – bude osloven prim. Vobruba ohledně vzdělávacího programu v oboru dětská intenzivní péče i ohledně vztahu k České společnosti intenzivní medicíny. Dalším plánovaným certifikovaným kurzem bude dětská endokrinologie, která se zatím bohužel nedostala do seznamu pediatrických subspecializací.

Finance – prim. Smrčka referoval o pohybu na účtu ČPS, konstatováno, že zatím je k dispozici dostatek prostředků. Stav účtu ČPS ke konci 2. čtvrtletí je 2 098 282,45 Kč, za 2. čtvrtletí pohyby na účtu + 101 089,40 Kč. Kontrola vynaložených nákladů souhlasí. Schválení příspěvku 2500 Kč na provoz webových stránek pracovní skupiny dětské revmatologie. Upozorňujeme zvláště mladší kolegy, že je možno přispět na aktivní účast na zahraničních kongresech až do výše 5 000 Kč.

Bulletin – pro zatraktivnění Bulletinu ČPS bude tento obsahovat výtah z předních pediatrických časopisů (Pediatrics – zajistí prim. Mathonová, Monatsschrift – prof. Hrstková a General Pediatrics).

Doc. Pozler žádá vedoucí pracovních skupin ČPS, aby žádosti se zařazením odborných akcí byly zasílány do redakce časopisu Česko-slovenská pediatrie včas a se všemi potřebnými údaji. Je třeba vzít do úvahy délku doby potřebnou k zařazení do tisku. To se týká i žádostí na zařazení odborných akcí k uveřejnění do Bulletinu.

Přihlášky 3 nových členů ČPS výborem schváleny.

zapsal Hrdlička

Vzdělávací program v pediatrii:

Inovace vzdělávacích programů v postgraduální výchově po promoci na lékařských fakultách je řešena v gesci MZd ČR za účasti odborných společností již tak dlouho, že se stala evergreenem. O postupu tvorby programu dětského lékařství a vzdělávání PLDD jsme již opakovaně informovali na stránkách Bulletinu. Výbor ČPS se opakovaně podrobně problematikou zabýval, jak bývá je novela určitým kompromisem. Velmi brzy chceme zahájit jednání s OSPDL a SPLDD ve snaze pokud možno sjednotit oba dva vzdělávací programy, domníváme se, že to bude přínosné pro nemocniční i praktické pediatrie. Omlouváme se tímto především všem kolegům v postgraduální přípravě i všem primářům, kteří bohužel dosud nemohli dát zájemcům o atestaci v oboru žádné relevantní informace, máme bohužel i právo, že se to stalo důvodem, že absolventi ztrácejí o pediatrii zájem. **Začátkem října 2009 byla na poradě vedení Odboru vědy a vzdělávání Ministerstva zdravotnictví ČR schválena nová verze vzdělávacího programu oboru Dětské lékařství. Je již k nahlédnutí na webových stránkách Pediatrické společnosti i IPVZ.** Tento vzdělávací program závazně platí pro ty školence, kteří byli zařazeni do oboru Dětské lékařství od 1.7.2009. Ti, kteří byli zařazeni do 30.6.2009, mohou dle svého uvážení dokončit specializační vzdělávání buď podle starého vzdělávacího programu nebo podle nového vzdělávacího programu s tím, že změnu je třeba uvádět v dokladech potřebných k dosažení specializace v oboru dětské lékařství.

V Bulletinu číslo 6 byl uveřejněn seznam dětských oddělení nemocnic, kterým byla udělena akreditace vzdělávání v oboru pediatrie. Byli jsme upozorněni, že tam chybí dětské oddělení Orlickoústecké nemocnice a.s., ačkoliv tam akreditace ke vzdělávání v oboru pediatrie byla MZ řádně udělena. Obdobně není v seznamu uvedeno dětské oddělení Pardubické nemocnice a.s. Tuto zprávu posíláme současně na MZd ČR.

Opakování novorozeneckého screeningu

Rescreening je indikován pokud matka v posledním trimestru byla léčena tyreostatiky, léky s vysokým obsahem jódu – (antiarytmika: Amiodaron, Amiocordin, Amiohexal, Cordaron, Sedacoron, Ritmopuls, Ricodaron). Oproti předcházejícímu Věstníku byla vypuštěna "aplikace jodových dezinfekčních látek na větší plochu těla" jako důvod rescreeningu. Substituce jodidem v těhotenství je naopak pro vývoj štítné žlázy vhodná a není indikací k opakování screeningu!! Také podávání běžných vitaminů fortifikovaných jódem během gravidity není samozřejmě indikací k rescreeningu. Důležité je na kartičku uvést důvod rescreeningu. Pokud je důvodem pouze nízká porodní hmotnost tak je to jasné z údaje o por. hm, ale pokud přistupuje další důvod - např. parenterální výživa, tak je zapotřebí to uvést.

Informace pro naše členy o relevantních publikacích v zahraničí

Výbor ČPS se dohodl, že v Bulletinu budou uváděny odkazy event. krátké zprávy o obsahu časopisů Pediatrics, Journal of Pediatrics a Mschr.Kinderheilkunde. Začínáme oficiál. orgánem německé pediatrické společnosti Monatsschrift Kinderheilkunde 157,9, September 2009: **Hlavní téma čísla: vrozené imunodefekty** (defekty T a B lymfocytů, kvalitativní a kvantitativní defekty neutrofilních granulocytů, vrozené imunitní defekty jako multisystémové onemocnění, vrozené poruchy imunitních regulací, imunitní defekty s predispozicí k selektivním patogenům. V článcích je přehled o jednotlivých onemocněních, diferenciální diagnostika, vyšetřovací možnosti i možnosti léčby.

Z oblasti kardiologie je sdělení využití screeningu pulzního oxymetru u dětí s vrozenými kritickými srdečními vadami. **Problematika chronicky nemocných dětí:** zabývá se kvalitou života, psychosociální zátěží a potřebami těchto dětí i jejich rodin. Ve sdělení se autoři zabývají hlavně rodiči dětí s juvenilní chronickou artritidou, diabetes mellitus 1. typu a rodinami dětí s hemofilií. Článek je nejen vhodný pro pediatry ale i pro psychology a každého, kdo je v komplexní péči o chronicky nemocné dítě. Očkování proti rotavirům: závěr sdělení je jednoznačný- je doporučeno očkovat všechny zdravé kojence očkovat proti rotavirové infekci včetně nedonošených dětí.

Upozorňujeme také na nové vydání knihy Kinderchirurgie,) Springer ISBN 978-3-540-89031-7 autorů Schweinitz D., Ure B. Kniha je přehledná ve všeobecné dětské chirurgii. Je vhodná nejen pro dětské chirurgy, ale i pro pediatry. Doporučená cena 229 Eur.

Koupat nebo omývat kojence- a jak často? Ve stejném čísle je odkaz na studie testující na klinice Charité/Berlin režimy péče o dětskou kůži. Výsledky vedly k následujícím doporučením: kojenci se mají koupat 2-3x týdně (tedy nemusí to být denně!), teplota v místnosti 22st. C, teplota vody 37-38st.C, doba koupání 5-10 minut, ne déle, přidání doporučených prostředků (které jsou i u nás dostupné) má pozitivní vliv na kůži kojence, je to lepší než čistá voda. Tato, přísada má být v tekuté formě a označena, že je vhodná pro kojenecký věk. Po koupání se má kojenecká kůže ošetřit krémem vhodným pro toto věkové období. Obecně se zjistilo, že koupání kojence je výhodnější než pouhé omývání vodou. Ve studiích byla použity preparáty Penaten- Gel, ošetření těmito krémy 2x týdně zlepšuje ochrannou kožní bariéru. .

Mrstková., Janda

Zprávy z Ministerstva zdravotnictví ČR- stanoviska

Lékaři a očkování proti chřipce A(H1N1)-

Reakce ministerstva zdravotnictví na nezodpovědný postoj některých praktických lékařů k očkování proti chřipce A(H1N1)- tiskové prohlášení 2.10. 2009. Ministerstvo zdravotnictví velmi znepokojuje a udivuje nezodpovědný postoj některých praktických lékařů, kteří veřejně deklarují svou neochotu k očkování proti pandemické chřipce A(H1N1). Svým krokem tak zpochybňují bezpečnost vakcíny samotné. Praktičtí lékaři by si měli uvědomit, že jsou zodpovědní za své pacienty, které má chránit očkování především. Právě nemocný zdravotnický pracovník při úzkém kontaktu s pacienty může být zdrojem nákazy a šířit tak pandemický virus chřipky dále. Ministerstvo zdravotnictví považuje bezpečnost vakcíny za svou prioritu. Právě proto se bude v České republice očkovat až plně prověřenou a registrovanou očkovačnou látkou. Očkovačnou látka proti pandemické chřipce, která bude v ČR k vakcinaci použita, obdržela v minulém týdnu pozitivní stanovisko od Evropské lékové agentury (EMA). Tímto splnila všechny přísné požadavky i z hlediska bezpečnosti této vakcíny. Jedná se o neživou vakcínu, která není schopna vyvolat onemocnění

Stanovisko k omezení očkování proti chřipce v Kanadě

Dne 29. září uveřejnil web aktuálních infektologických a epidemiologických informací PROMEDMAIL následující zprávu, která byla prakticky v plném rozsahu převzata z novin The Vancouver Sun: **Velmi předběžné výsledky studie prováděné v Kanadě naznačily, že u osob očkováných proti sezónní chřipce může být vyšší pravděpodobnost, že se nakazí novou formou chřipky pandemic (H1N1) 2009.** V ČR ani v jiných státech EU není očkování proti sezónní chřipce nijak omežováno či přehodnocováno. Studii však Česká republika, ani EU neberou na lehkou váhu. Diskusi k této problematice v tomto týdnu vedl také zdravotně bezpečnostní výbor EU. Zástupci Evropského centra pro kontrolu nemocí vyslovili nad kanadskou studií pochybnosti. Státy budou informovány o podrobnostech studie, které si Evropská unie z Kanady vyžádala. V tuto chvíli dále platí, že očkování proti sezónní chřipce je výhodné. I když nechrání proti pandemické chřipce, dá se předpokládat, že pokud dojde k onemocnění pandemickou chřipkou, nebudou

klinické příznaky provázeny případnými komplikacemi. Oficiální vyjádření kanadské strany není k dispozici, stejně tak nejsou žádné informace o designu a statistickém hodnocení studie, ze které informace vychází, ani lokalita, kde byla/je prováděna. Oficiální stanovisko k této studii zatím nezveřejnila ani SZO (Světová zdravotnická organizace) ani ECDC (Evropské centrum pro kontrolu nemocí).

Pozn. za výbor ČPS: podle informací kanadské strany je článek se zprávou o této problematice v redakci nejmenovaného časopisu a podroben peer review, zda metodika a provedení studie odpovídají EBM. Dá se očekávat že za 2-3 týdny bude k dispozici tato základní informace, i když to vzhledem k závažnosti sdělení může trvat i delší dobu. Jak jsme již dříve uvedli, pediatrické společnosti ze sousedních zemí doporučují jako prevenci H1N1 chřipky očkovat děti konjugovanou pneumokokovou vakcínou, protože pneumokoky vyvolávají při epidemiích (tedy i při pandemii) zvláště těžké komplikace. Pokud by se měly očkovat děti proti běžné chřipce, tak tomu není tak u dospělých, většina pediatrických společností doporučuje očkovat jen děti z rizikových skupin (chronická respirační onemocnění, metabolické choroby včetně diabetu, kardiaci, chronické nefropatie. Očkování je možné od 6. měsíce života a chrání proti danému kmenu chřipky asi 1 rok. Očkovat se nemají děti alergické na součásti vakcíny a alergie na vaječný bílek.

J. J.

Očkování proti pneumokokům

Jistě řada z vás sledovala jednání parlamentu ČR a konstatovali jste, že v rámci „Janotova balíčku“ bylo schváleno financování celoplošné vakcinace proti pneumokokovým onemocněním. Vakcinace tak bude v podstatě hrazena, pravděpodobně s nějakým malým doplatkem. Tedy významný úspěch očkovací politiky v ČR, sledujeme okolní vyspělé země, i když poněkud s odstupem (včetně Slovenska, kde už se pravidelně očkuje). Budete včas informováni o technických záležitostech, sdělení připraví Ministerstvo zdravotnictví.

Očkování proti meningokokům

Jak známo, zatím byla k dispozici pouze očkovací látka proti meningokokům ze skupiny C, po zavedení vakcinace ovšem v Evropě asi 70% meningokoků vyvolávajících závažná onemocnění patří do skupiny B. Příprava vakcíny proti typu B narážela na fakt, že polysacharidové pouzdro tohoto typu nebylo možno využít jako antigen. Nová vakcína je připravena tzv. reverzní technikou, kdy jsou užity nejúčinnější antigeny přímo z genomu invazivních kmenů meningokoků. V klinických studiích u dětí jeví tato vakcína 93-100% !! efekt, pokud byla podána v prvním roce života ve schématu 3+1.

Různé zprávy

Meyers a spol. (2009) uveřejnili v září 2009 metaanalýzu 11 prací z deseti různých lokalit. Tato studie zahrnovala téměř 24 miliónů osob. Zákaz kouření na veřejných místech (pracovištích, restauracích, v obchodech apod.) vedl k snížení počtu srdečních infarktů o 17 %, při čemž efekt byl nejvyšší u mladších nekuřáků. Incidence (tj. výskyt nových případů) klesal ročně dokonce o 26 %. Autoři použili ve studii mimo jiné i data z nám geograficky blízké Itálie, která zakázala kouření v kavárnách, barech restauracích a na diskotékách v roce 2005. Efekt zákazu kouření je velmi rychlý a výskyt srdečních infarktů klesá už za tři měsíce po zavedení zákazu. Tato práce má dalekosáhlé důsledky pro politickou reprezentaci. Je pro politiky výzvou, aby odolávali lobbyistickým tlakům. Je zároveň pobídkou vedoucím pracovníkům a podnikatelům na všech úrovních. Ti by měli důsledně prosazovat zákaz kouření v pracovním prostředí, a chránili tak svoji pracovní sílu. (Meyers DG, Neuberger JS, He J. Cardiovascular effect of bans on smoking in public places: a systematic review and meta-analysis. J Am Coll Cardiol. 2009;54(14):1249-55.

Kalendář akcí České pediatrické společnosti,

ČPS dostala nabídku od firmy Target –MD, že by bylo možno vytvořit bez finanční účasti ČPS kalendář akcí České pediatrické společnosti, Odborné společnosti praktických dětských lékařů a Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost. V tomto kalendáři, který by měl vyjít koncem roku 2009 by byly uvedeny všechny názvy, termíny a kontakty na akce pořádané shora uvedenými subjekty. Distribuce by byla zajištěna normální poštou na pracovní adresy členů. Považujeme tento návrh za přínosný a prosíme tímto, aby jednotlivé pracovní skupiny ČPS dodaly do sekretariátu ČPS paní Janě Vojtkové názvy a data akcí, které jsou plánovány na rok 2010. Vzhledem k tomu, že výroba kalendáře přece jen nějakou dobu trvá, prosíme o nahlášení akcí co nejdříve.

Melipramin zatím není, ale jsou příznivé zprávy

Výbor České pediatrické společnosti vyjádřil v letních měsících znepokojení nad přerušením dodávek preparátu Melipramin tablety, který dlouhá desetiletí patří do základního léčebného portfolia pediatrií, pedopsychiatrií i psychiatrií. I přes jistou obezřetnost při jeho podávání v důsledku známých potenciálních rizik tohoto farmaka je jeho léčebný přínos u řady pacientů jen těžko nahraditelný. Proto výbor České pediatrické společnosti považuje za velmi důležité za obnovení dostupnosti tohoto preparátu na náš farmaceutický trh. Byl osloven prof. Švihovec a MZd, zdá se, že Melipramin nebo analogicky preparát přece jen budou k dispozici.

Revoluce v léčbě problémových hemangiomů u dětí beta-2-blokátory (propranolol)?

Pod tímto titulem byla zveřejněna v minulém bulletinu informace z renomovaného časopisu NEJM týkající se překvapivě dobrého efektu betablokátorů při léčbě rozsáhlých hemangiomů. Naši onkologové nicméně upozorňují, že indikace není ještě standardem, rozhodně by měla být vyhrazena specializovaným pracovištím dětské onkologie, která můžete samozřejmě v takových případech konzultovat. Tedy betablokátor by neměly být podávány v této indikaci na jakémkoliv pracovišti.

Ještě k plavání kojenců- doporučovat nebo ne?:

ČPS byla opakovaně oslovena laickou veřejností a masmédií, aby se vyjádřila k organizovanému plavání kojenců v krytých bazénech. Výbor ČPS připravuje stanovisko k této problematice, a že jde o téma někdy kontraverzní, o tom svědčí např. i starší sdělení publikovaná v Pediatrics v roce 2007 (2007, 120, No 4, October 2007). Pediatrům setkávajícím se s rodiči, kteří přihlašují své kojence do kurzů plavání, velmi doporučujeme přečíst si argumenty pro resp. proti. Ty proti převažují, AAP tedy není příznivcem plavání kojenců, jedno ze sdělení upozorňuje na fakt, že v USA tyto kurzy dosud navštěvovalo asi 5-10 milionů kojenců. Sdělení Bernard A. et al: upozorňuje na zvýšený výskyt astmatu a zátěží vyvolané bronchokonstrikce u kojenců, kteří plavou v krytých bazénech s chlorovanou vodou. (Bernard A. et al : Infant swimming practice, pulmonary epithelium integrity, and risk of allergic and respiratory disease later in childhood. *Pediatrics*, 2007, 119, 1095-1103. Viz také stránka AAP, kterou otiskujeme v originále: www.aap.org/advocacy/releases/june07studies.htm#infant: **Infant swimming may risk future respiratory health.** The American Academy of Pediatrics (AAP) has long recommended against infant swimming lessons due to the false sense of safety that this practice gives regarding the risk of drowning. Now a new study may add another reason to avoid infant swim lessons. "Infant Swimming Practice, Pulmonary Epithelium Integrity, and Risk of Allergic and Respiratory Diseases Later in Childhood," examined the role indoor chlorinated pools play in the development of asthma and reduced lung function. The study, conducted in Belgium, found that trichloramine – a chlorine byproduct that gives indoor pools their distinctive "chlorine" smell – is one of the most concentrated air pollutants to which children of developed countries are regularly exposed. The study asserts that this pollutant along with other aerosolized chlorine-based oxidants can be associated with airway changes that predispose children to asthma and recurrent bronchitis later in childhood. They encourage more study and possible regulation of the air quality in the indoor pool environment.

Osobní zprávy:

Životní výročí našich členů v říjnu 2009

na říjen připadají narozeniny následujících členů ČPS:

60 let: Doc.MUDr. Hana Houšťková, CSc., Praha 6

MUDr. Hana Laskiová, Beroun

MUDr. Světlana Procházková, Praha 4

65 let : MUDr. Olga Böhmová, Praha 1

70 let: PhDr. Marie Nesrstová, Praha 6

75 let. MUDr. Dagmar Krajhanzlová, Praha 6

Rozšířená gratulace jubilantkám Doc. MUDr. Houšťkové, CSc. a dlouholeté psycholožce I. dětské kliniky a polikliniky v Motole PhDr. Marii Nesrstové bude uveřejněna v našem časopise Čsl.pediatric.

Srdečně všem kolegyním srdečně blahopřejeme

Nové členky ČPS

MUDr. Fabiánová, MUDr. Šebková, MUDr. Šubrtová

Bulletin vydává Česká pediatriká společnost, předseda: Prof. MUDr. Jan Janda, CSc., Pediatriká klinika v Motole, V úvalu 84, 150 06 Praha 5, vědecký sekretář: Doc. MUDr. Oldřich Pozler, CSc., Pediatriká klinika FN Hradec Králové. **Adresa redakce Bulletinu ČPS:** příspěvky posílejte na E-mail: jana.vojtkova@lfmotol.cuni.cz, tel. 224432 000-1, fax 224 432020, nebo E-mail jan.janda@lfmotol.cuni.cz. Ostatní korespondenci (změna bydliště, reklamace nedodávání bulletinu a pod.) adresujte sekretářce ČPS paní Blance Albrechtové- telef. 224 967 734,, Webmaster www.cpsjep.cz: MUDr. Jiří Bronský PhD, E-mail: jiiri.bronsky@lfmotol.cuni.cz. Bulletin ČPS rozšiřuje ABONT s.r.o. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 594/99 ze dne 10. 2. 1999. Bulletin v elektronické podobě (starší čísla) viz <http://www.cpsjep.cz> v hlavním menu webové stránky.